

.....
MILJØMINISTERIET

Departementet

J.nr. M 2034-0158

Den 26. april 2006

Miljøministerens besvarelse af spørgsmål nr. B (ad L 158) stillet af Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg.

Spørgsmål nr. B:

"Vil ministeren fremsætte ændringsforslag sådan at selv små mængder olie igen betragtes som betydelig forurening?"

Svar:

Indledningsvist vil jeg gerne beklage, at arbejdet med lovforslaget har givet anledning til, at der er opstået usikkerhed omkring forståelsen af lovforslagets implementering af Havretskonventionens artikel 220.

En del af forvirringen skyldes en fejl i høringsnotatet, hvor Miljøstyrelsen et enkelt sted er kommet til at skrive "forurening" i stedet for "udtømning", og denne vildfarelse videreføres i min besvarelse af spørgsmål nr. 2, der er stillet til lovforslag L 158. Jeg tillader mig derfor i det følgende kun at omtale de rigtige begreber som "betydelig udtømning" og "væsentlig forurening", da det ikke giver mening at omtale begrebet "betydelig forurening", som slet ikke anvendes i Havretskonventionen eller i lovforslaget i øvrigt

Når det så er sagt, så er det rigtig observeret, at der i bemærkningerne til lovforslaget er en forskel i formuleringen om hvad en betydelig udtømning er i det lovforslag, som blev sendt ud i høring, og i det lovforslag som er fremsat i Folketinget.

Det der skete var følgende:

I den første version af lovforslaget – den der blev sendt ud i høring – var Miljøstyrelsen tvetydig i sine formuleringer af, hvordan Havretskonventionen skal fortolkes i spørgsmålet om hvad en betydelig udtømning er.

Det fremgik nemlig af bemærkningerne både at "det altid må bero på en konkret vurdering om der er tale om en betydelig udtømning" og at "selv meget små mængder olie er at betragte som en betydelig udtømning".

I høringen bliver Miljøstyrelsen opmærksom på, at man næppe har belæg for formuleringen om, at selv meget små mængder olie er at betragte som en betydelig udtømning.

Den formulering bliver derfor taget ud af bemærkningerne til lovforslaget inden dette fremsættes. Forslaget lægger herefter alene op til, at det altid må bero på en konkret vurdering, om der er sket en betydelig udtømning.

Jeg vil i denne forbindelse gerne pege på, at der ikke synes at herske tvivl om, at der internationalt er sket et skred i opfattelsen af hvad en "betydelig udtømning" er, siden Havretskonventionens tilblivelse i 1982. Tendensen er at stadig mindre mængder olie kan betragtes som en betydelig udtømning. Det er et skred, der er til fordel for miljøet.

Det synes jeg er en positiv udvikling, og jeg håber på, det er en udvikling vi vil se fortsætte.

Afslutningsvis vil jeg gerne benytte lejligheden til at redegøre for, hvorfor denne ændring, der er foretaget i lovbemærkningerne ikke har nogen indholdsmæssig betydning; det vil sige ikke nogen betydning for ønsket om at opretholde et højt miljøbeskyttelsesniveau; det højst mulige rent faktisk, jfr. bestræbelserne i lovforslaget som helhed.

Arsagen er følgende:

- Som grundlæggende princip er det som hidtil forbudt at udtømme olie i havet.
- Udtømmes der olie alligevel, så er udgangspunktet, at der skal ske strafforfølgning.
- Som vi alle ved gælder der ifølge Havretskonventionen nogle begrænsninger i håndhævelsen over for udenlandske skibe. Populært sagt kan begrænsningen udtrykkes således, at jo længere væk fra havn et udenlandsk skib befinder sig, desto flere begrænsninger er der i håndhævelsen.

Ifølge Havretskonventionen skal vi hver gang der sker olieudtømning fra et udenlandsk skib, der befinder sig i den eksklusive økonomiske zone (dvs. 12-200 sømil fra kysten) foretage en konkret vurdering af, om der er tale om en betydelig udtømning, samt af om denne udtømning har medført eller truer med at medføre en væsentlig forurening af havmiljøet.

Denne konkrete vurdering kan selvfølgelig sagtens munde ud i at små mængder olie kan betragtes som en betydelig udtømning men

den kan også munde ud i det modsatte. For det siger sig selv, at en lille olieplet 150 sømil ude i Nordsøen ikke umiddelbart kan sammenlignes med den samme mængde olie fx 13 sømil fra land og midt ude i Vadehavet, som er et særligt følsomt område.

Et af formålene med lovændringen har været at få indskrevet i havmiljøloven, hvilke begrænsninger artikel 220 i FNs Havretskonvention stiller i forhold til håndhævelsen overfor udenlandske skibe, for at have et tydeligere grundlag for indgreb mod sådanne skibe, når disse forurener i danske farvande. Jeg vil godt understrege, at der ikke er tale om at vi hermed indfører en ny retstilstand, da konventionens regler allerede efterleves i dag. Indskrivningen af Havretskonventionens regler indebærer således ikke en ringere beskyttelse af havmiljøet end i dag.

Jeg må konstatere, at det ud fra en juridisk vurdering ikke vil være holdbart at udarbejde den ønskede ændring, idet det er vurderingen, at der næppe er belæg for i Havretskonventionen at foretage en generel fastlæggelse af, hvornår der er tale om en betydelig udtømning.

Hverken Havretskonventionen eller forarbejderne indeholder definitioner af begreberne "betydelig udtømning", "væsentlig forurening" m.v. Udenrigsministeriet har også udtalt, - jf. også mit svar på spørgsmål nr. 2 ad L 158 - at der følgelig må anlægges en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde.

Jeg vil derfor anbefale, at vi lader teksten stå som den er.